

РАНКОВІ ЗУСТРІЧІ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ: АКТУАЛЬНІСТЬ ТА РОЛЬ

Психологічне налаштування учнів перед навчальним процесом є досить важливим етапом освітнього процесу. Уміння спілкуватися є ключем до успішного вживання в демократичне суспільство. З розвитком вмінь та впевненості у спілкуванні діти проявляють ініціативу і можуть висувати важливі ідеї. Завдяки спілкуванню молодші школярі розуміють точки зору інших і оцінюють різноманітність мислення та культури, а також громадські інтереси.

Актуальність даного компоненту на сьогодні є дуже важливою, адже учні в більшості мають інформаційну перенасиченість різними технічними засобами, їм дуже важко систематизувати свої знання та застосувати їх на практиці. Тому з метою адаптації першокласника до шкільного життя щодня зранку доцільно до початку навчання проводити ранкові зустрічі [2].

Ранкова зустріч – це спроба об'єднати академічний та соціальний аспекти навчання таким чином, щоб допомагати учням і вчителям бути доброзичливішими, відповідальнішими один перед одним [1].

Ранкові зустрічі допомагають:

- створювати позитивний настрій, атмосферу сприятливого психологічного клімату для кожної дитини і для всього колективу, що є важливим подальшої навчальної діяльності протягом дня;
- створювати чутливу, відповідальну та товариську атмосферу дня;
- визнавати, що внесок кожної людини у спільній роботі є важливим;
- забезпечувати можливості участі кожного й усіх у вирішенні будь-яких завдань;
- навчити дітей піклуватися про себе та про інших;
- встановлювати розклад дня, що дає можливість дитині бути повноправним учасником навчальної діяльності;
- призвичаювати до важливих навчальних умінь, зокрема, слухати, говорити, виділяти інформацію, вирішувати проблеми, дотримуватися вказівок, приймати рішення, читати, писати [3].

Ранкова зустріч відбувається у класній кімнаті на килимі, кожен займає для себе зручне положення, що сприяє більш вільному, відкритому спілкуванню. Розміщуються всі колом, що дає змогу бачити всіх, спілкуватися «очі в очі» і водночас об'єднує групу. Варто зазначити, що вчитель розміщується поруч з учнями на килимі, щоб не відокремлюватись від колективу, не домінувати у спілкуванні.

Ранкова зустріч складається з таких компонентів:

1. Привітання (компліменти, усмішки, веселики тощо).
2. Робота з календарем природи.
3. Обмін новинами, думками, мовні та інтелектуальні ігри.
4. Планування робочого дня [3].

Наприклад, привітання «Ланцюжок»:

– Якби ви були деревами, як би ви привітались?
– Якби ви були зірками, як би ви привіталися?
– Якби ви були машинами...
– Якби ви були хвилями...
– Якби ви були повітряними кульками...
– Якби ви були рибками...
– Якби ви були грибочками.... Або «Подаруй усмішку», «На сусіда подивись, і сусіду усміхнись!»

Зміст ранкових зустрічей змінюється залежно від віку дітей, теми, яка вивчається, сьогоденних подій і ситуацій, які можуть раптово виникати, мети і завдань учителя, потреб та інтересів дітей, творчого бачення вчителя.

Цікавою і корисною є робота з календарем природи. Вона дає можливість спостерігати за природою, змінами, які відбуваються в ній.

Багатоваріантним і значущим є етап обміну новинами та думками. Його складовими є спілкування, гра та навчання. Діти діляться новинами з класом, розповідають про свою сім'ю, про свої пригоди за межами школи, цікаві події, про свої радощі, успіхи та проблеми. *Наприклад: «Розкажи нам про якусь важливу подію своєї поїздки до бабусі», «Правило двох речень», «Із чого зроблені веселки?», «Характеристика людей», «Оцінювальна банка», «Години дискусій», «Мовна скарбничка» тощо.* Це передбачає можливості для кожного учня відчувати зацікавлене ставлення до себе, лагідне, привітне заохочення, увагу і повагу, розуміння успіхів і невдалих вчинків, забезпечує психологічно повноцінні умови для його особистого зростання.

Гра приносить дитині радість і водночас сприяє формуванню дружного колективу. В будь-якій грі розвивається увага, спостережливість, кмітливість. Захопившись грою, діти не помічають, що пізнають нове, орієнтуються у незвичайних ситуаціях, доповнюють свою уяву, розвивають фантазію.

Завершальною частиною ранкової зустрічі є планування робочого дня. Разом з дітьми складається план дня, визначаються важливі завдання сьогоденного дня і результат, якого учні мають досягти. Діти 6-7 років активніші, але мовлення розвинене гірше, тому робота вчителя спрямована на розвиток мовлення.

Тривалість проведення зустрічі може бути різною: від 7 до 15 хв.

Функції ранкових зустрічей:

- 1) психологічні;
- 2) соціальні;
- 3) комунікативні;
- 4) пізнавальні;
- 5) навчальні;
- 6) мовленнєві.

Мета групових занять у ранковій зустрічі полягає в об'єднанні групи. Кожний член групи приєднується до спільних розваг – співає, грає в ігри, бере участь у різних приємних заняттях. Серед цих занять мають бути ігри, які не передбачають суперництва, а також завдання кооперативного характеру, де цінуються та враховуються індивідуальний рівень навичок та інтереси. Ці заняття потребують

від учнів використання навичок критичного мислення і сприяють самовираженню. Компонент групових занять у ранковій зустрічі сприяє розвитку демократичних цінностей у спільноті, доводячи важливість співпраці, залученню до спільної діяльності й участі в ній. Спільні ігри і заняття ґрунтуються на використанні сильних сторін кожного на користь усієї групи. Групові заняття заохочують розвиток виразного мовлення. Вони дають змогу забезпечити соціальний, академічний і фізичний розвиток, а також створюють можливості вчитися на помилках, виявляти наполегливість у сприятливому середовищі.

Отже, вся система ранкових зустрічей докорінно змінює установку дітей на навчання як на цікавий процес самостійного здобуття знань; сприяє усвідомленню дітьми класу як єдиного колективу, де кожний – яскрава особистість, де кожного люблять і поважають, вміють цінувати, де дисципліна стає не результатом покарань, а усвідомленням того, що свобода дій потребує відповідальності за них, потребує шани до всіх, хто оточує дитину.

Список використаних джерел

1. Колін Б. Доброго ранку! Ми раді, що ви тут/ Б. Колін. – Електронний ресурс. – Режим доступу: [file:///C:/Users/123/AppData/Local/Temp/Rar\$DIa6584.27364/CRI.pdf].
2. Концепція Нової української школи. – Електронний ресурс. – Режим доступу: [file:///C:/Users/123/Downloads/НУШ%2pdf]
3. Нова українська школа: поради для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. – 206 с.

УДК 378.035011.3:172.15(043.2)

ГИРБА К. В.
БРИЖАК Н.Ю.
Мукачівський державний університет

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Актуальність дослідження проблеми патріотичного виховання студентів визначається низкою обставин – соціальною ситуацією, що склалася сьогодні в нашій державі, перетвореннями в суспільному, політичному, економічному житті, переорієнтації цінностей у свідомості людей.

Заклади вищої освіти на сучасному етапі розвитку суспільства покликані віддати пріоритети вихованню патріотизму як складнику світогляду студента та його ставленню до рідної країни, інших націй та народів, національних святинь, посиленню любові до України, мови, почуттю відповідальності за її незалежність, збереженню матеріальних і духовних цінностей. Особливо це стосується майбутнього вчителя, який у своїй професійній діяльності має здійснювати патріотичне виховання школярів. Тому, у сучасній вищій педагогічній освіті актуалізується потреба у вихованні патріотизму майбутніх учителів як почуття і як базової якості особистості на основі нових підходів і шляхів його реалізації.

Теоретичний аспект патріотичного виховання розробляли відомі українські педагоги минулого: Г. Ващенко, О. Духнович, А. Макаренко, І. Огієнко, С. Русова, В. Сухомлинський, К. Ушинський, які значну увагу приділяли вихованню любові до своєї землі, рідної мови, формуванню національної самосвідомості.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>